

Opintomatka Taalainmaalle ja Värmlantiin

*Kirjoittanut: Fabiola Hernández Cervantes
Suomentanut: Maria Huhmarniemi*

Osallistuimme eurooppalaisen villayhdistyksen opintomatkalle Taalainmaalle ja Värmlantiin, Ruotsiin. Tällä matkalla osallistuimme lampureiden, tekstiiliteollisuuden ja käsityöalan toimijoiden verkostoitumistilaisuuksiin sekä vierailimme Fårfest-villafestivaaleilla yhdessä eurooppalaisen villaverkoston edustajien kanssa. Matkan aikana saimme kattavan käsityksen Ruotsin villa-alan kehittämishankkeista sekä loimme kontakteja ruotsalaisiin ja muihin eurooppalaisiin toimijoihin, asiantuntijoihin ja osajiin vahvistaen samalla VillalInno-hankkeen kansainvälisiä yhteyksiä.

VillaInno-hankkeen ensimmäinen ulkomaille suuntautunut benchmarking-matka toteutui helmikuussa 2024. Sen tavoitteena oli tutustua villan käyttöä edistäviin toimijoihin ja toimintatapoihin naapurimaissa sekä oppia heidän kokemuksistaan. Lisäksi tavoitteena oli verkostoitua ja tuoda esiin suomalaista villaa ja suomalaista osaamista. Matkan järjesti European Wool Association (EWA), ja kyseessä oli yhdistyksen neljäs opintomatka (kuva 1).

Matkaohjelmaan sisältyi vierailu Ruotsin suurimmille villamessuille, Fårfest-tapahtumaan, joka järjestettiin Kilissä, Värmlannin läänissä. Osallistuimme myös Ruotsin vuosittaiseen villamestaruuskilpailuun (kuva 2) sekä vierailimme Sätergläntanin käsityöinstituutissa ja Wålstedtsin villakehräämössä.

Villamestaruuskilpailussa pääsimme tutustumaan paikallisten lammasrotujen villanäytteisiin

◀◀ **KUVA 1.** Verkostoitumista villaan liittyvien sidosryhmien kanssa Sätergläntanin käsityöinstituutissa yhdessä EWAn jäsenten kanssa. Valokuva: Fabiola Hernández Cervantes, 2024.

◀ **KUVA 2.** Näytteitä villamestaruuskilpailuissa. Valokuva: Fabiola Hernández Cervantes, 2024.

KUVA 3.
Fårfest-lammas-
festivaalilla.
Valokuvat: Fabiola
Hernández
Cervantes, 2024.

ja arvioimaan niiden ominaisuuksia. Tilaisuus tarjosi arvokkaan aistikokemuksen, jota syvensi brittiläisen villa-asiantuntijan Ian Brooksbanksin luento villakuittujen teknisistä ominaisuuksista.

Sätergläntanin käsityöinstituutissa saimme katavan kuvan koulutuksesta, joka keskittyy materiaaliperintöön, paikalliseen tekstiiliteollisuuden historiaan sekä alueellisten villankäsittelytaitojen säilyttämiseen ja kehittämiseen. Vierailu vuonna 1918 perustetussa Wålstedtsin villakehräämössä tarjosi näkymän villan pienteolliseen jalostukseen sekä paikallisiin villoihin, kuten Ruotsin rya-alkuperäisrodun villaan.

Opintomatka antoi kokonaisvaltaisen kuvan Euroopan villasektorista ja sen keskeisistä toimijoista. Verkostoitumistilaisuuksissa ja pyöreän pöydän keskusteluissa kohtasimme villan arvoketjun eri vaiheiden edustajia, kuten lampureita, villan asiantuntijoita, hanketoimijoita ja eurooppalaisten villajärjestöjen edustajia. Keskusteluissa nousivat esiin toiminnan keskeiset haasteet, kuten villan pesulainfrastruktuurin ja jatkojalostusjärjestelmien puutteet sekä villan laadunluokitukseen liittyvä osaamistarve. Samalla saimme näkökulmia siihen, miten villaan perustuvia elinkeinoja ja

innovaatioita voidaan vahvistaa strategisesti myös Lapissa ja koko Suomessa.

Fårfest-tapahtuma toimi elävän villakulttuurin esittelyikkunana (kuva 3). Villa näyttäytyi sekä kulttuurisena että taloudellisenä resurssina käsityöläisten, tekstiilisuunnittelijoiden, villataiteen, ruokatuotteiden, työpajojen, asiantuntijaluentojen, paneelikeskustelujen ja muotinäyttösten kautta. Suora vuorovaikutus eurooppalaisten villa-alan osaajien kanssa lisäsi ymmärrystä erilaisista villankäytön ja -jalostuksen käytännöistä.

Opintomatka korosti poikkisektorisen yhteistyön merkitystä villan käytön edistämiseksi. Se osoitti, kuinka tiiviimpi yhteistyö käsityöläisten, lampureiden ja matkailutoimijoiden välillä voi tukea uusien palveluiden ja toimintamallien kehittämistä erityisesti Lapin pienille ja keskisuurille yrityksille. Matkan kokemukset vahvistivat käsitystä siitä, että villakäsityö ja kulttuurimatkailu voivat toimia toisiaan tukevin alueellisen innovaation ja kestävä kasvun ajureina.

Lisätietoa:

Visuaalinen matkaraportti on sivustolla <https://ulapland.fi/hanke/villainno/>